

**Digitális
Magyarország
Ügynökség**

Digitális tudás.
Versenyképes ország.

SZOFTVERESZKÖZ-GAZDÁLKODÁSI (SAM) SZABÁLYZAT KÖVETELMÉNYEK

A szoftverekkel történő hatékony gazdálkodás kiindulási pontja a **Szoftvereszköz-gazdálkodási Szabályzat** megalkotása.

A szabályzatnak ki kell terjednie a **szoftverek életútjához kapcsolódó folyamatokra**, ezek szabályozására, melynek során figyelemmel kell lenni a szoftver életciklusának egyes állomásaira a **szoftverigényléstől a kivezetésig**. Alapvetően rögzítésre kell, hogy kerüljenek a konkrét szoftvergazdálkodási lépések, az azokért felelős végrehajtók/szerepkörök, különös tekintettel a szoftverlicenc-gazdálkodási menedzserre. Kiemelten kell kezelni a személyi felelősségi szerepköröket, ennek megfelelően szükséges **felelősségi térképet** készíteni, személyhez köthető módon szükséges meghatározni a cselekvési, feladatvégzési, hozzáférési, kulcskezelési, telepítési, biztonsági, adatvédelmi, ellenőrzési követelményeket, jogosultságokat. A szabályozásban kezelni kell a belső fejlesztésekkel, szoftver-kiszervezési szerződésekkel kapcsolatos eljárási szabályokat is. A szabályozásnak ennek megfelelően biztosítania kell, hogy az IT szoftverüzemeltetés jogtisztá licencek felhasználásával a szükséges és elégséges mennyiségű licencek rendelkezésre állásával valósuljon meg.

A szoftvergazdálkodási folyamatok szabályszerű működéséhez elengedhetetlen az IT nyilvántartások, a számviteli adatok, és a szerződések alapján, a hardver- és szoftveradatok strukturált összegyűjtése, ami alapján előállítható egy pontos hardver- és szoftver, illetve telepítési- és licenccnyilvántartás. A rendelkezésre álló licencek, számlák és szerződések adatainak feldolgozását követően kerülhet sor a **szoftverlicenc leltár elkészítésére**. Az elkészült nyilvántartás, és az ennek alapján készített kimutatások képezik majd a szoftvergazdálkodási, és a jövőbeni szoftverlicenc beszerzési döntések alapját és biztosíthatnak megtakarítási lehetőséget.

A használtban lévő **szoftverek felmérését** követően, a szoftverhasználat és a szoftverlicencvagyon összevetésével elkészített **szoftvermegfelelőségi jelentés** alapján nyílik lehetőség az eltérések, különbségek feltérképezésére, elemzések készítésére a szervezet egyedi sajátosságaira vonatkozó következtetések és teendők meghatározására.

A SAM Szabályzat megalkotására vonatkozó követelmények

A Szoftvergazdálkodási Szabályzatnak minimálisan ki kell terjednie a lent vázlatosan felsorolt elemekre, folyamatokra, ezen pontok részletes kidolgozására (ITIL V4 és ISO/IEC 19770-1:2017 szabványok, ajánlások mentén).

1) Értelmező rendelkezések

- a) A Szabályzatban előforduló fogalmak és rövidítések ismertetése

2) A Szabályzat hatálya

- a) A Szabályzat személyi hatálya
- b) A Szabályzat tárgyi hatálya

3) Jogszabályi háttér

- a) A szoftverhasználat jogszabályi háttére

4) A Szabályzattal kapcsolatos szerepkörök

5) A frissítéssel kapcsolatos szabályzatok rendszere

- a) Az informatikai vezető feladatai
- b) A licenccmenedzser feladatai

6) Alapelvek, általános követelmények

- a) Általános irányelvek
- b) Szoftver felhasználás irányelvei
- c) Szoftvernyilvántartás irányelvei
- d) Szabályozási irányelvek

7) Az Érintett Szervezet SAM folyamatai

a) Az igénylés folyamata

- Igénylés kezdeményezése
- Igény vezetői jóváhagyása
- Az igény formai és tartalmi ellenőrzése
- Szoftverkatalógus ellenőrzése
- Szoftver besorolásának ellenőrzése
- Szabad licenc ellenőrzése, szoftver rendelkezésre bocsátása
- Üzemeltetési igények
- Üzleti és projektekhez kapcsolódó igények

b) A szoftverminősítés folyamata

- Javaslat szoftver minősítésére SAM szempontok alapján
- Javaslat szoftver minősítésére IT biztonsági szempontok alapján
- Javaslat szoftver minősítésére üzemeltetési szempontok alapján
- Szoftver besorolása
- Szoftver felvétele katalógusba

c) A beszerzés és nyilvántartásba vétel folyamata

- Beszerzés kezdeményezése
- Beszerzés
- Szállított szoftver átvétele
- Licenc- és számlaadatok rögzítése
- Licenc elhelyezése licenraktárban
- Telepítőkészlet, adathordozó elhelyezése

d) Telepítés folyamata

- Szoftver számítógéphez, felhasználóhoz rendelése
- Szoftver telepítése

e) Nem használt szoftverek visszavétele

- Szoftverhasználat ellenőrzése
- Szoftverhasználatra vonatkozó igény felülvizsgálata, visszavétel kezdeményezése
- Szoftver törlése
- Szoftver – felhasználó – számítógép összerendelés megszüntetése
- Automatikus szoftver visszavétel és disztribúció

f) Eszközcsere, hardver-szoftver felhasználás változása

- Változás kezdeményezése
- Szoftver törlése, újratelepítése
- Szoftver – felhasználó – számítógép összerendelés megszüntetése

g) Feleslegessé vált szoftverek selejtezése

- Felesleges szoftverek előterjesztése és ellenőrzése
- Selejtezés
- Szoftver törlése
- Szoftverkövetés, támogatás felülvizsgálata
- Szoftver kivezetése
- Selejtezett eszközök megsemmisítése

h) Időszaki szerződések megújítása

- Lejáró szerződések ellenőrzése
- Döntés szerződés megújításáról
- Szerződéses konstrukció felülvizsgálata, szerződés megszüntetése
- Szerződés által biztosított szoftver törlése

i) A rendszeres ellenőrzés folyamatai

- A hálózati adatgyűjtés folyamatossága és teljeskörűsége
- Kézi felmérés teljeskörűsége
- Adatgyűjtés és szoftverazonosítás teljeskörűsége
- Licenc- és számlaadatok teljeskörűsége
- SAM és számviteli nyilvántartások egyezősége
- Szoftverkatalógus szerinti besorolások ellenőrzése
- Szoftver felhasználási jelentések
- Eltéréskezelés kezdeményezése
- SAM folyamatok felülvizsgálata

j) Eltéréskezelés

- Nem engedélyezett szoftver használata
- Alapszoftverek kezelése